

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

13 Vtrum ordo charitatis maneat in patria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

git, quam nos eū diligamus: & parentes plus diligūt filios, quam ab eis diligantur. Nec tamen oportet, q̄ quoslibet beneficiatos plus diligamus quibuslibet benefactoribus. Benefactores. n. a qbus maxima beneficia recepimus, s. Deum, & parentes, preferimus his, quibus aliqua minora beneficia impendimus.

¶ Super Quaestione vigesimaexte Aristotelum decimum tertium.

ARTICVLVS XIII.

¶ Vtrum ordo charitatis remaneat in patria.

9. dist. 31. q. 2. art. 3. q. 1. & 2. Et vir. q. 2. ar. 9. ad 12.

* Capit. 48. procla. p. 1. cipio. co. 11.

IN art. 13. eiusdem quæst. aduerte, q̄ in patria plus intensiue diligere seipsum, quam beatorem hominem, vel angelum non solum ex parte subiecti (quia scilicet intensio actus se tenet ex parte coniunctionis ad subiectum: nullus autem est sibi coniunctior, quam ipsemet) sed etiam ipsius charitatis ordinem in suis actibus per hoc, quod charitas vnicuique datur a Deo principaliter ad actum, quo ipse recipit bene se habeat. Dat enim Deus charitatem homini, ut amico, propter bonum, s. ipsius hominis, cui datur: & datur charitas secundario ad actum erga proximos. Ex hoc enim manifesto ordine consequens est, ut magis intendat habens perfectam charitatem principali actui, quam secundario: & per hoc intensius se diligit in Deo, quam beatorem. Nec obstat, ut in responsione ad ultimum dicitur, quod Deus est in patria tota diligendi ratio, quia unicuique beato Deus est tota diligendi ratio, ut est illius beati bonum proprium. Diligere ergo Deum, ut tota ratione diligendi, claudit in se prius diligere seipsum, quam proximos: quia claudit in se Deum esse, & consequenter diligit, ut proprium bonum diligens. & non claudit in se Deum diligi, ut bonum alterius: sed illud infert, si Deus est alterius bonum.

Arti. 4. & 5. huius q.

D. 317.

Arti. 7. & 9. huius q.

AD TERTIVMDECIMVM sic proceditur. Videtur, q̄ ordo charitatis nō remaneat in patria. Dicit enim Aug. in lib. * de vera relig. Perfecta charitas est, ut plus potiora bona, & minus minora diligamus: sed in patria erit perfecta charitas: ergo plus diligit aliquis meliorem, quam vel seipsum, vel sibi coniunctum.

¶ 2. Præ. Ille magis amat, cui maius bonum volumus: sed quilibet in patria existens, vult maius bonum ei, qui plus bonum hēt, alioquin voluntas eius non per omnia diuinae voluntati conformaret: ibi aut plus bonum habet, qui melior est. ergo in patria quilibet magis diligit meliorem: & ita magis alium, quam seipsum, & extraneum, quam seipsum.

¶ 3. Præ. Tota ratio dilectionis in patria, Deus erit: tūc n. implebit, quod dicitur 1. ad Corin. 15. Ut sit Deus omnia in omnib. ergo magis diligitur, qui est Deo propinquior: & ita aliquis magis diligit meliorem, quam seipsum: & extraneum, quam coniunctum.

SED CONTRA est, quod natura non tollitur per gloriam, sed perficitur. Ordo autem charitatis su praepositus, ex ipsa natura procedit: omnia autē naturaliter plus se, quam alia amant. ergo iste ordo charitatis remanebit in patria. **R**ESPON. Dicendum, quod necesse est ordinē charitatis remanere in patria quātum ad hoc, q̄ Deus est super omnia diligendus. Hoc n. simpliciter erit tunc, quando homo perfecte eo fruatur. Sed de ordine sui ipsius ad alios, distinguendum videtur: quia sicut supra dictum est, dilectionis gradus distinguuntur potest, vel secundū differētiam boni, quod quis alij exoptat, vel secundum intentionē dilectionis. Primum quidem modo, plus diligit meliores, quam seipsum: minus uerō minus bonos.

Volet enim quilibet beatus vnumquemq; habere, quod sibi debetur secundum diuinam iustitiam, propter perfectam conformitatem voluntatis humane ad diuinam. Nec tunc erit sp̄s proficiendi per meritum ad maius præmium, sicut nunc accidit, quando potest homo meliorem, & uirtutem, & præmium

F desiderare: sed tunc uoluntas unius cuiuslibet sistet, quod est determinatum diuinitatis: modo aliquis plus seipsum diligit, q̄ meliorem: quia intentio actus dilectionis ex parte subiecti diligitur, ut supra dicitur. Et adhuc est donū charitatis vnicuique datur: ut primū quidem mentē suam in Deum pertinet ad dilectionem sui ipsius: secundum ordinem aliorum in Deū velit, vel et oportet modum: sed quantum ad ordinem prout adiuicem, simpliciter q̄s magis diligitur, s. in charitatis amorem. Tota n. vita datur in ordinatione mentis ad Deum. Vnde dilectionis beatorum oblectabit per cōpō ad Deū, ut s. ille magis diligitur, & propinquior habeatur ab vnoquoque, qui est Deo propinquior. Cessabit n. tūc profusio, quæ est in patriam cessaria, quia necesse est, ut unicuique magis iuncto, s. in quemcunq; necesse est, ut magis, q̄ alieno, ratione cuius in hac ordinatione charitatis homo plus diligitur coniunctum, cui magis dē impendere dicitur. Continget tū in patria, q̄ aliquis diligitur plus aliis: sed non est deus, qui diligitur beati honeste dilectionis causam omnium rationibus præfertur incomparabiliter rationis, quæ sumitur ex propinquitate ad Deum.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod non ad coniunctos sibi, ratio illa concedenda est ad seipsum, oportet quod aliquis plus seipsum diligit, tantū magis, quanto perfectior est: quia perfectio charitatis ordinat hominem, ut in Deum, quod pertinet ad dilectionem sui, ut dictum est.

AD SECUNDVM dicendum, q̄ ratio de ordine dilectionis secundū gradum boni, aliquis uult amare.

AD TERTIVM dicendum, quod magis Deus tota ratio diligendi, eo quod Deus est magis bonum, dato enim per impossibile non esset hominis bonum, non est diligendi: & ideo in ordine dilectionis post Deum homo maxime diligit seipsum.

QVAESTIO XXVII.

De principali actu charitatis, qui est dilectio, in septem articulos diuisa.

EINDE considerandum est, de actu charitatis. ¶ Et primū, de principali actu charitatis, qui est dilectio. ¶ Secundū de aliis actibus, vel effectibus.

CIRCA primum querunt octo. ¶ Primum, Quid sit magis propriū charitatis, utrum amare, vel amari.

¶ Secundū, Vtrum amare, prout est actus charitatis, sit idem quod beneuolentia.

¶ Tertium, Vtrum Deus sit propter seipsum amandus.

¶ Quartū, Vtrum possit in hac uita immediate amari.

¶ Quintū, Vtrum possit amari totaliter.